

ACTA DE LA SESSIÓ DE RECORREGUT DE REONEIXMENT 2 DEL PROCÉS PARTICIPATIU DEL PARC CENTRAL DE VALLCARCA

Procés participatiu per debatre i definir el futur Parc Central de Vallcarca

Dia: Dijous 15 de desembre de 2022

Hora: 18.00 –20.00 h

Lloc: Plaça del metro de Vallcarca

ASSISTENTS: 10 persones

A través del formulari d'inscripció al Decidim.Barcelona van fer inscripció prèvia 10 persones de les quals van assistir 4 de les inscrites prèviament. Una d'elles en representació del col·lectiu Desenruna, una altra en representació de la cooperativa La Ruderal, i un altre com a conseller; la resta a títol individual.

Per part del personal municipal, assisteixen 3 persones:

Jordi Farriol, Conseller del Districte

Anna Sánchez, Departament de Participació EU

Carla Garcia, Tècnica de Democràcia Activa

Per part de l'equip dinamitzador, assisteixen 2 persones:

Marta Fonseca, Col·lectiu Punt 6

Magda Isart, Col·lectiu Punt 6

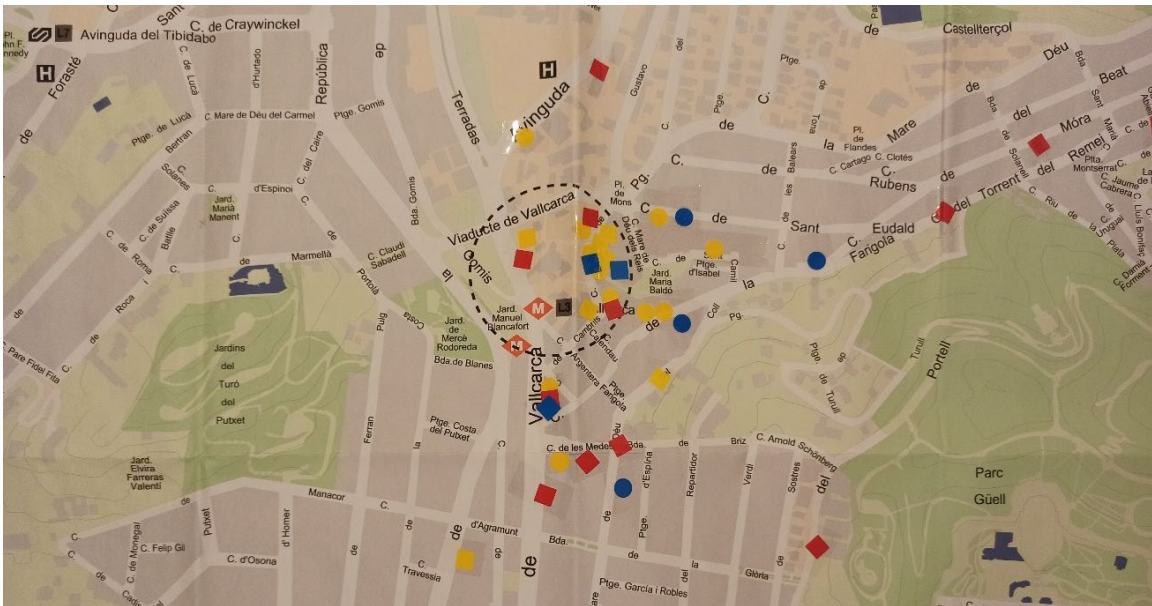
1. Introducció

El recorregut de reconeixement es realitza el dijous 15 de desembre a les 18 h. La convocatòria de les activitats es fa des de Districte de Gràcia través de:

- Decidim.Barcelona
- Diverses presentacions veïnals: Consell de Barri, Sessió Oberta i Comissió de Seguiment
- Cartelleria als carrers de l'entorn
- Correu específic convidant les entitats i col·lectius implicats al barri i l'entorn

La metodologia dels recorreguts de reconeixement, així com els resultats extrets en aquest document han estat proposats i treballats per Col·lectiu Punt 6.

Pel que fa a les persones que participen, s'observa que les persones que han contestat viuen a l'entorn immediat del Parc Central (en blau).

2. Recorregut de reconeixement

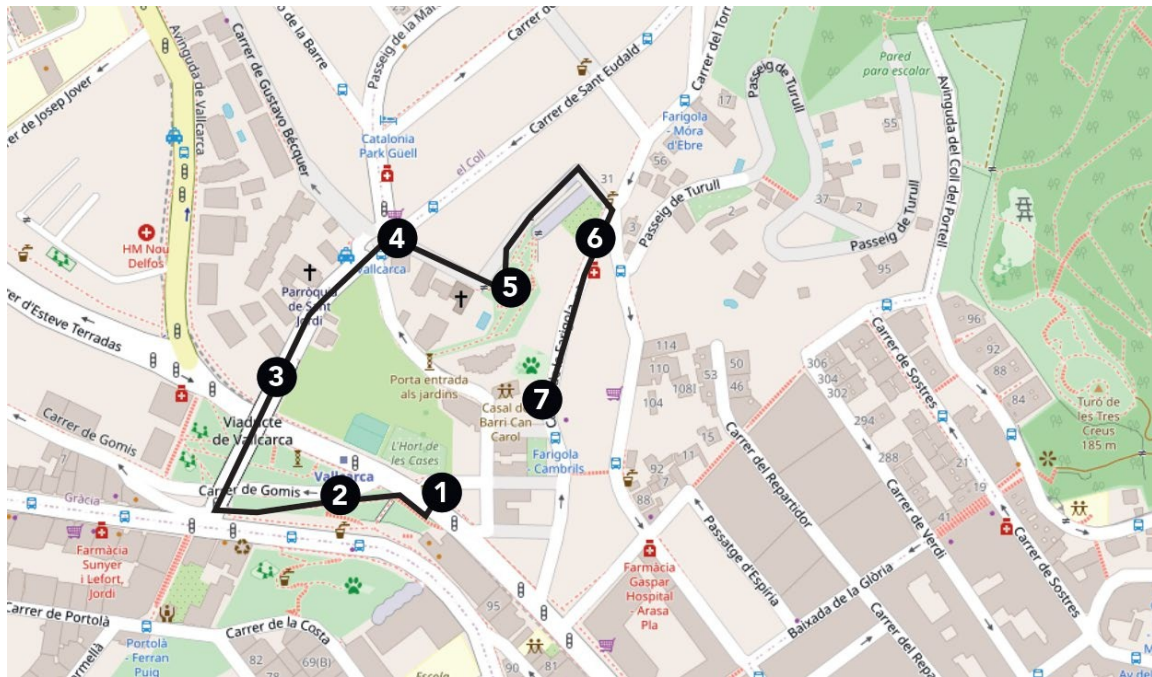
Els Recorreguts de Reconeixement són una eina per descriure i analitzar els àmbits de la quotidianitat des d'una perspectiva comunitària i amb perspectiva de gènere interseccional. Reflexionen sobre l'entorn físic i social que condiona el desenvolupament de les activitats en totes les esferes de la vida.

Serveixen per enunciar temes i proporcions des de les experiències viscudes a l'entorn actual del Parc Central. És a dir, promouen la reflexió sobre la ciutat existent, viscuda i desitjada; valoren els aspectes que condionen la seguretat; exposen com es viuen les prioritats urbanes o quines oportunitats hi ha per a utilitzar i gaudir de les xarxes d'equipaments, serveis i de mobilitat, etc.

3. Itinerari del recorregut

Es planteja un itinerari dissenyat a partir de les conclusions i resultats de la Sessió Oberta 1, amb l'objectiu de poder recórrer i incorporar els espais habituals que formen part de la xarxa quotidiana del veïnat de Vallcarca, i entendre el paper del futur Parc Central en aquesta xarxa per tal d'analitzar-ne els usos i les necessitats del veïnat. En aquest segon recorregut de reconeixement es proposa invertir el sentit de la marxa i canviar alguns dels espais a recórrer.

Aquest és el recorregut proposat:

1. Plaça del metro Vallcarca
2. Jardins de Manuel Blancafort
3. El viaducte de Vallcarca
4. Plaça Mons
5. Jardins Maria Baldó
6. Carrer de la Farigola
7. Can Carol i plaça de la Farigola

Finalment, es valora baixar pel carrer Bécquer en sortir dels Jardins de Maria Baldó, en comptes del carrer Farigola. Hi ha algunes parades que es comenten conjuntament. Per tant, finalment es fan 5 parades.

Parada 1: Plaça del metro de Vallcarca

El punt de trobada és la plaça del metro de Vallcarca. S'hi explica la situació i l'enfocament del procés, i surten inquietuds pel que fa al model de comerç, als aparcaments i als accessos, entrades i sortides, de l'entorn del Parc Central. Pel que fa als usos, es fa la reflexió que la majoria dels usos que hi ha ara se seguiran fent però a una altra ubicació, aspecte que es valora positivament per algunes persones presents en el recorregut. Algunes de les preguntes que es planteja en aquesta parada és: "De quina manera ens imaginem la relació entre la plaça del metro i el Parc Central?".

Una de les primeres valoracions de l'entorn és la **manca de connectivitat entre la zona de la plaça i l'Avinguda República Argentina**. Per una banda, hi ha molt desnivell i, per altra banda, el camí que uneix un cantó i l'altre no és prou acollidor ni útil. Una veïna exposa que sovint evita el camí d'escaleres que uneix Avinguda Vallcarca amb Avinguda República Argentina perquè genera percepció d'inseguretat quan es fa fosc, ja que la vegetació del voltant obstrueix la visibilitat i hi ha una clara manca d'il·luminació. També s'exposa que la sensació de desolació de la zona fa que, quan es trobin grups xerrant en aquest camí, generi percepció d'inseguretat quan es va sola. Una veïna, que fa molts anys que viu al barri, explica que abans hi havia zones per estar i reunir-se, i per jugar, aspecte que afavoria aquesta zona com a punt de trobada i li donava vitalitat.

S'exposa la inquietud de saber la configuració i **ús de la planta baixa dels edificis del voltant**, ja que es considera que determinarà molt la façana i l'ús que se li pot donar al Parc Central. Per exemple, si aquesta passa per ubicar-hi habitatges o usos privatis, es té la sensació que el Parc Central serà un interior d'illa molt tancat i, en canvi, si s'hi ubiquen comerços o locals d'usos públics i comunitaris, pot fer que hi hagi més diversitat de gent que utilitzi la zona i hi hagi més vida de barri. S'explica que, arran dels acords del 2017, es preveu que les plantes baixes siguin d'ús comercial per tal de revitalitzar el barri. Tot i això, es fa el matís de diferenciar entre el que preveu l'urbanisme (plantes baixes d'ús comercial) i el que acabi sent un cop es donin les llicències (poden ser despatxos o altres usos comercials sense vincle directe amb l'entorn). El procés recollirà les recomanacions que calguin per imaginar de quina manera haurien de relacionar-se les activitats que hi haurà amb els usos del Parc.

Parada 2: Jardins de Manuel Blancafort

Ens aturem al principi de les escaleres. Es comenta la **dificultat de creuar el carrer d'Avinguda Vallcarca**, ja que els passos de vianants no reconeixen els recorreguts naturals de les persones vianants ni els usos que connecten una banda i l'altra. El conseller del Districte explica que amb una futura actuació ja planificada i aprovada, posterior al carril bici de Vallcarca, s'afegiran passos de vianants reclamats pel veïnat que facilitaran aquests recorreguts entre la part alta i

baixa de Vallcarca.

S'exposa que la **problemàtica d'habitatge** és molt greu a la ciutat, i en concret al barri, i que per tant, és molt necessària la previsió d'habitatge públic a la zona. Es pregunta de quina manera es garantirà que el Parc Central sigui un espai públic i que no tingui aparença o voluntat de ser interior d'illa.

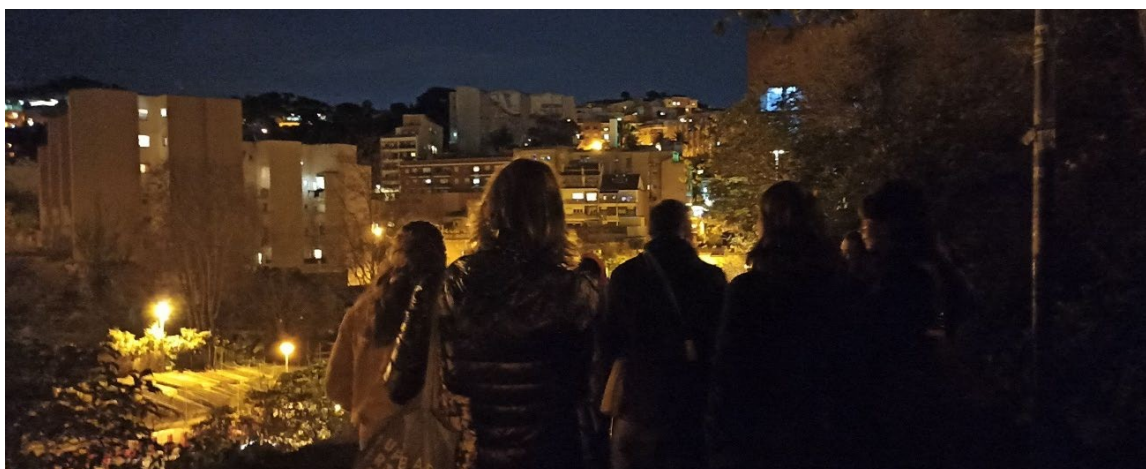
Seguim pujant una mica les escales que connecten amb Avinguda República Argentina i es comenta que al principi de l'itinerari les escales estan molt ben equipades i il·luminades, però en canvi, a mesura que s'hi puja la llum s'acaba i la vegetació obstrueix encara més la visibilitat.

*Si té una funció de pas que està limitada perquè fa por,
llavors ja no serveix de res.*

Algunes dones exposen la **percepció d'inseguretat** que pateixen en passar per aquest camí.

*És una llàstima perquè, tenint un espai verd a l'aire lliure, has de passar per
dins del metro.*

Altres persones comenten la necessitat de generar arbustos més baixos que fomentin la **visibilitat** entre una banda i l'altra dels recorreguts d'aquesta zona. Es valora desfavorablement la presència de rates en aquesta zona.

S'exposa també la diferència entre aquest espai dels Jardins de Manuel Blancafort, potenciat com a zona de pas i jardí contemplatiu, amb el Parc Central que serà d'**orientació més favorable** per tal que li pugui tocar el sol i pugui haver-hi més usos dels que hi ha als Jardins de Manuel Blancafort.

Es comenta també la necessitat de **posar un nom al parc** que pugui ser reconegut per la gent del barri i que apel·li a la seva història. Es valora favorablement la conservació de la memòria d'aquest espai com, per exemple, mantenir i cuidar la Font de la Nina, ja que contribueix a visibilitzar el rastre de la vida que s'ha tingut al parc.

Parada 3: El viaducte de Vallcarca

S'hi expliquen els usos actuals del Parc Central i l'estat d'alguns dels elements dels projectes previstos a la zona. Des del viaducte, es veu també el carrer Calendau, i s'explica que serà una de les principals connexions del barri amb el Parc Central, ja que es donarà continuïtat al carrer i quedarà al mateix nivell.

S'exposa també la necessitat de generar espais d'esport i salut al barri i, per aquest motiu, la **pista** és un espai molt important per conservar al Parc Central. Pel que fa a l'equipament necessari per al desenvolupament d'aquestes activitats, es proposa posar-hi vestuaris.

Pel que fa a les **necessitats dels horts**, es comenta que una necessitat important és que els **toqui el sol** perquè s'hi pugui cultivar. Això s'haurà de tenir en compte a l'hora de pensar la ubicació i l'alçada dels edificis del voltant. S'exposa que hi ha una bassa a un dels horts que acull molta diversitat i es valora com un aspecte rellevant mantenir-la. Les persones que estan tenint cura de l'hort de la Fusteria consideren important mantenir aquest hort en la ubicació que ara es troba, per reconèixer i valorar tota la feina de la terra cultivada, i expliquen que, pel que fa a la **bassa**, s'ha fet un treball per introduir diferents espècies que expliquen que estan en perill d'extinció.

Una veïna, que fa molts anys que viu a Vallcarca, opina que el barri ha canviat molt en els últims anys i diu que no li agradaria que es construïssin edificis alts que canviessin les **característiques socials i urbanístiques** d'aquest.

I ara, amb els horts i tot això, hi ha més vida.

També es valora favorablement les **activitats comunitàries** que s'organitzen als espais en desús com els solars.

Pel que fa als **accessos** al Parc Central, es comenta que hi haurà quatre i es valora positivament que aquests siguin oberts. Es pregunta de quina manera ens els imaginem.

Jo me'ls imagino lliures de cotxes.

A l'hora de reflexionar de quina manera es pot fer per evitar que el turisme s'apropii d'aquest espai, es proposa posar-hi **usos infantils**, per exemple. Sorgeixen dubtes sobre la manera de fer

que l'espai infantil sigui accessible, tenint en compte l'orografia existent.

Es fa la reflexió que les persones que han de venir a viure-hi també haurien de poder decidir sobre l'espai. Tot i això, es valora favorablement que s'hagi cridat el veïnat a poder fer aportacions sobre l'espai públic perquè augmenta el **sentiment de pertinença** i contribueix a millorar els espais del barri pensant en l'ús del veïnat.

Sorgeix el tema de la **problemàtica de l'habitatge**, ja que es considera que els preus del mercat privat d'habitatge són molt alts en comparació amb la mitjana dels sous de les persones treballadores.

Qui comprarà un pis aquí al preu que estan?

En aquest sentit, es valora que caldria enfortir i ampliar el **parc públic d'habitatge** o buscar alguna estratègia de taxació dels lloguers o preus de compra dels habitatges previstos, per tal d'evitar la gentrificació. Una veïna proposa posar-ne en especial pel jovent, ja que és un dels col·lectius en situació més precària econòmicament parlant.

Una persona veïna del barri exposa la sensació de rigidesa respecte les aportacions que es poden fer en relació amb el Parc Central, ja que creu que hi ha molts aspectes que no es poden debatre perquè ja estan decidits. Altres persones assistents valoren positivament aquest espai d'aportacions en relació amb les característiques i les qualitats del Parc Central.

Algunes persones que han vingut en representació de Desenruna, l'assemblea que s'encarrega de la gestió i el treball dels horts, exposen que el **model d'horts** que els agradaria per al Parc Central són horts autogestionats, no de gestió municipal, i sense tanques, de manera que puguin ser espais públics oberts a tothom. També exposen que una de les necessitats seria un punt d'aigua per garantir el bon funcionament d'aquests.

Pel que fa a l'hort urbà municipal que hi ha actualment al Parc Central, una persona representant del Centre Obert Heura explica que està tancat pel tipus d'activitat que s'hi fa, ja que s'hi desenvolupen tasques terapèutiques vinculades amb temes d'inserció.

Es reflexiona sobre l'abundància d'espais de pas que hi ha al barri i la **necessitat d'espais d'estada**. En aquest sentit, es considera que el Parc Central ha de propiciar l'estada i la trobada i els espais comunitaris. Es considera que una de les necessitats més importants del barri és construir comunitat, no edificis en una ciutat que ja és molt densa, on predomina el model de ciment i asfalt. S'explica que hi ha grups de persones i col·lectius que ja estan treballant en aquesta línia organitzant dinars populars, activitats per al veïnat... Una veïna explica que Can Carol també fa una tasca social molt important per al veïnat per tal de crear comunitat i es valora positivament sobretot com a espai de trobada després de la crisi de la pandèmia que ha afectat la salut mental de moltes persones del barri. Es considera important posar en valor els espais de trobada comunitaris i públics com Can Carol i els solars on es fan activitats.

S'explica que l'acord del 2018 va permetre definir el perímetre d'on van els habitatges, i es demana que es respecti aquest acord que va implicar una participació molt exhaustiva del veïnat per tal d'arribar a les conclusions recollides al document d'autoria veïnal.

Una veïna explica que abans hi havia més comunitat i més activitats al carrer i, en aquest sentit, demana no només pensar en el tipus d'espais sinó també buscar estratègies per incrementar la **vitalitat al carrer** i la concurrència de gent al futur parc, a través d'activitats com, per exemple, activitats puntuals, públiques, comunitàries, comerç...

Pel que fa a la relació entre la plaça Mons i el Parc Central, es considera que actualment és difícil, però que podria millorar quan s'obri el Consolat. En aquest sentit, es considera que, més enllà de la pròpia **connectivitat** física dels espais, s'hauria d'estudiar els horaris d'aquestes connexions, ja que moltes vegades és el que falla o es valora negativament, sobretot en espais on actua l'orografia o allà on moltes connexions són a través de parcs, jardins o altres espais tancats de gestió municipal.

Hi ha molts desnivells, per tant, és necessari.

Es posa l'exemple dels Jardins de Maria Baldó, que és un espai que serveix de connector, però tanca les seves portes en una determinada hora, que no està ni indicada, ni es compleix, sent cada dia la mateixa, aspecte que desorienta el veïnat atès que no permet la planificació dels recorreguts amb temps.

Si hi ha uns horaris i aquests es compleixen, pots comptar-hi, però pel que deien, ni es compleixen.

En passar pel davant del Consolat i arribar a la plaça Mons, algunes persones tenen dubtes del que serà i quins són els terminis de les obres, ja que es considera que no s'estan gestionant els impactes provisionals de les obres. També es manifesta que no es té la informació dels terminis o de les fases, o que aquests són erronis perquè no corresponen amb la realitat.

Parada 4: Jardins de Maria Baldó

Accedim als Jardins de Maria Baldó per l'accés nord, a la terrassa més alta. Es comenta la necessitat de **connexió d'aquests Jardins amb el carrer Bécquer i el Parc Central**. S'explica que, pel que fa a l'edificació, ja s'ha previst mantenir un espai entre edifici i edifici per poder accedir al Parc Central, però algunes veïnes comenten la importància, no només de la qüestió física de l'accés, sinó de la gestió i de l'horari. Es considera imprescindible que les portes estiguin obertes el màxim temps possible, ja sigui mantenint-les sempre obertes o bé garantint-ne un horari bastant ampli.

Moltes famílies que porten els infants a l'Escola Farigola utilitzen aquests jardins per **venir amb la canalla**. Una veïna que és mare de l'escola Farigola valora que aquests jardins són un espai molt favorable per a la canalla per jugar però no tant com a l'espai d'estada per a les famílies. Una altra veïna mare de l'escola també valora favorablement l'existència d'espais amb aquestes característiques, ja que fa molta comunitat de barri.

El parc aquest ha donat una vida als infants, i a les famílies i fa sentiment de barri. Aquests espais de joc fan que els pares es puguin comunicar, tenir relació entre les famílies, etc. i això fa barri.

Es relaciona i compara aquest sentiment amb espais, com es comentava abans, com Can Carol, la plaça de la Farigola, l'hort de la Fusteria o l'espai comunitari de les Vinyes, ja que són espais de trobada que potencien el **sentiment de barri**.

Es comenta també que el carrer **Farigola és un eix molt important connector de diversos serveis i espais quotidians** però, alhora, no és un espai amable ni accessible per caminar-hi. Es comenta que es té la sensació que és un eix viari on s'ha potenciat els vehicles a motor. El conseller explica que s'ha previst una reforma urbana per millorar els recorreguts a peu, però un dels motius pels quals l'eix de Farigola no pot ser de prioritat per al vianant és per la connexió que suposa per als barris del Coll i del Carmel amb transport públic (busos).

És hostil per al ciutadà.

El carrer Farigola quan era empedrat feia que els vehicles anessin més a poc a poc, però hi havia alguns veïns que volien asfaltar-lo. I va augmentar molt la velocitat.

...a més és de pujada, fa més soroll.

Es valora la importància de parlar de l'entorn i la relació entre els equipaments de la zona, per entendre el paper del Parc Central com a peça del barri.

En sortir dels Jardins de Maria Baldó pel carrer Bécquer es comenta que en aquest lloc hi havia una antiga fàbrica de raquetes, que algunes persones veïnes que fa temps que viuen al barri recorden amb nostàlgia, ja que va articular molt la vida de barri, donava vida a aquests carrers, i molta gent que vivia a la zona hi treballava. Algunes de les persones més joves assistents no coneixen la història i es valora que podria haver-hi elements o panells informatius que expliquessin la **memòria històrica** i la vida que es vivia al barri.

Es valora positivament la presència de flors acolorides, com per exemple, mimoses a l'espai públic.

Algunes de les persones més joves assistents expliquen que alguns horts autogestionats de Vallcarca ja tenen uns 10 anys de vida. En concret, l'hort de la Fusteria, dins de l'emplaçament del Parc Central, fa dos anys que va iniciar la seva activitat. En relació amb els espais comunitaris de Vallcarca, es valora favorablement espais com la Cantera, que s'utilitza per a esdeveniments i actes veïnals. Es creu que aquestes activitats i espais que permeten aquest tipus de trobada sense intermediaris (Ajuntaments, Centres Cívics, privats...) són vitals i imprescindibles per al barri.

...un espai obert on es pugui simplement reunir-se, organitzar trobades, barbacoes...

...que fomenti la relació.

Un veí de la Ruderal proposa que **es repensi l'accés al Parc Central des de Bécquer i des de l'accés als Jardins Maria Baldó**. L'accés està pensat a través d'unes escales, i es proposa que hi hagi petites placetes entre trams d'escales per tal de comptar amb més espais d'estada.

En parlar del carrer Bécquer, algunes persones veïnes del carrer expliquen que hi ha molts cotxes que circulen contra direcció perquè no hi ha cap senyal que indiqui el sentit del carrer. S'explica que aquest carrer s'inclou en l'àmbit del procés participatiu però que encara no té un projecte o solució prevista. En aquest sentit, l'objectiu ha d'anar cap a l'increment de la pacificació, no a la seva reducció, per tal de millorar la prioritat del vianant.

Es posa en valor la necessitat de crear **espais de trobada fora del consum**. S'explica que els Jardins de Maria Baldó són un espai idoni durant el dia, però es considera que tanca massa d'hora, la qual cosa impedeix la connectivitat ni permet organitzar sopars populars, o estar-hi més enllà de l'hora de tancament. Es valora la necessitat de buscar alternatives als bars i restaurants per tal de poder quedar, socialitzar i trobar-se, sobretot, de vespre i nit. Algunes persones veïnes que viuen a la zona opinen que cal generar espais de trobada oberts i públics, però sense oblidar les necessitats de descans del veïnat. En aquest sentit, es proposa buscar espais garantint una certa distància dels habitatges per no generar molèsties.

Amb la pandèmia es va viure molt. Quan van tancar bars i restaurants, ens faltaven espais d'oci i de trobada oberts que no passessin pel consum (...) a vegades a l'estiu sopem a l'herba (...) sobretot és important per a la gent jove.

Que no generi problemes amb els que hi viuen (...) no dic que la gent no s'hi pugui trobar però cal trobar un lloc on no es destorbi el veïnat.

Es valora la necessitat de no només generar espais per a joves, sinó tenir en compte els **cicles vitals** de les persones, ja que les necessitats canvien al llarg de la vida. En pensar espais per a la gent gran, no es creu que calguin espais de petanca, atès que ja n'hi ha i no s'utilitzen. Es demana també tenir en compte també els espais per a infants.

Parada 5: Can Carol i plaça de la Farigola

Es valora molt favorablement la incorporació de **Can Carol** al barri, ja que ha vitalitzat la zona i el seu paper dinamitzador d'activitats és molt necessari per a moltes dones. Acabem el recorregut a la plaça de la Farigola i davant de Can Carol, espai amb molta vida comunitària i connectat amb el Parc Central en un futur.

